

Motion till riksdagen

1989/90:Bo25

av Karl Erik Olsson m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:154 om en
ny regional statlig förvaltning

De förslag som finns i propositionen om en ny regional statlig förvaltning ger inte några egentliga förbättringar av demokratin på länsnivå. I stället innebär förändringarna, i varje fall på vissa områden, att regeringens direkta styrning blir starkare. Centerpartiet har i en särskild partimotion framfört vår syn på och även lagt förslag om hur man skapar en bra demokrati på länsplanet, där folkviljan får en större betydelse. Mot denna bakgrund yrkas avslag på propositionens förslag.

Skulle regeringens förslag vinna riksdagens gillande vill vi i denna motion peka på några områden där de föreslagna ändringarna, enligt vår mening, får klart negativa effekter för den verksamhet som berörs. Så anser vi att det är för lantbruket och lantbruksnämnderna, när de försvinner in i länsstyrelsen. Trädgårdsnäringens rådgivning kommer att bli ännu mer drabbad och där är ovissheten för framtiden mycket stor. Fiskerikommitténs framtid kommer att behandlas senare i samband med utredningen om fiskets organisation, men vi anser att man inte kan lämna denna fråga utanför diskussionen när den nya länsförvaltningen planeras.

Lantbruket

Landsbygden rymmer stora natur- och kulturvärden som är av stor vikt för hela landet. Landsbygdkampanjen "Hela Sverige skall leva", som nyligen avslutats, har betonat vikten av att bl.a. markpolitiken bedrivs så att en levande landsbygd kan bibehållas. Lantbruksnämnderna har en nyckelposition för att jordförvärvslagen tillämpas så att sambandet mellan ägande, boende och brukande stärks.

Riksdagen kommer våren 1990 att besluta om en ny inriktning av jordbrukspolitiken. Det är viktigt att omläggningen till den nya jordbrukspolitiken går effektivt och att omställningen fungerar över hela landet. Lantbruksnämndernas rådgivning kommer att vara viktig i denna omställning. Den regionala nivån kommer att spela en stor roll för att förverkliga den nya politiken. Det är naturligt att lantbruksnämnderna har ett huvudansvar för detta arbete. Förslaget i propositionen om att ge lantbruksnämnderna en särställning under en övergångsperiod är ingen bra lösning. Det ger dessutom lantbruksnämnderna problem med dubbelkommandon, dvs. styrning från såväl länsstyrelse som lantbruksstyrelse.

Lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnderna arbetar nu för att stödja nya företag och människors initiativ på landsbygden. Centern anser att lantbruksnämnderna skall ges möjlighet att fortsätta detta arbete.

Mot. 1989/90

B●25

Trädgårdsnäringen

Trädgårdsnäringen berörs inte i propositionen. På detta sätt utelämnas en viktig del av länsförvaltningens arbete för en levande landsbygd. På grund av klimat- och befolkningsmässiga förhållanden har trädgårdsnäringen mycket skiftande förutsättningar i olika delar av landet. Vissa regioner har försörjningsansvar för övriga delar av landet. Denna obalans är ett mycket betydelsefullt element i förverkligandet av trädgårdspolitiken. Lantbruksstyrelsen har genom lantbruksnämnderna varit den sammanhållande myndigheten. Detta har borgat för att politiken genomförts på ett likartat sätt över hela landet. Lantbruksstyrelsens huvudmannaskap för trädgårdsrådgivningen är även fortsättningsvis nödvändigt för att samhällets stöd och politik på trädgårdsområdet skall kunna föras ut rättvist till den enskilde odlaren oavsett var den bor i landet.

Jordbrukets rådgivning skall utredas i den jordbrukspolitiska arbetsgruppen. Trädgårdsnäringen och dess rådgivning ingår inte i det arbete som den jordbrukspolitiska arbetsgruppen bedriver. Den framtida rådgivningen inom trädgårdsnäringen hänger därför i luften.

Förutsättningarna för rådgivningen till den yrkesmässiga trädgårdsodlingen och till jordbruket är väsentligt skilda och kräver skilda beslut om hur dessa skall ordnas i framtiden. Centern anser att riksdagen av regeringen skall begära ett närmare klargörande av trädgårdsnäringens inriktning och genomförande. En utredning bör studera olika alternativa möjligheter till rådgivning.

Trädgårdsnäringens totala situation är oroande. Näringens villkor har kraftigt förändrats sedan 1982 då den senaste trädgårdsutredningen presenterades. Centern har tidigare i kommittémotion krävt en utvärdering av hur trädgårdsnäringens situation förändrats sedan 1982. Vi avser att återkomma till detta krav i annat sammanhang.

Förutsättningarna för trädgårdsnäringen är också annorlunda i och med att man arbetar på en i stort sett avreglerad marknad.

Fisket

Propositionen föreslår att i den mån det inom den framtida fiskeadministrationen skall finnas en länsanknytning skall länsstyrelsen svara för den.

Fiskenämndernas länsorganisation är sedan många år väl inarbetad och de har en unik kunskap om länsens fiske och fiskevatten. Fiskeristyrelsen har under senare år strävat efter att decentralisera verksamheten, och nämnderna har därmed fått ett ökat ansvar. Fiskenämndernas kompetens och lokalkännedom behövs för att fiskeristyrelsens arbete med statligt stöd till yrkesfisket skall kunna bedrivas effektivt.

Följande exempel på fiskenämndernas arbetsuppgifter kan illustrera nödvändigheten av en länsanknuten fiskekompetens:

- planärenden enligt NRL och PBL
- utveckling av vattenbruk (t.ex. fiskodling)
- styrning av utplantering av fisk och kräftor ur biologisk synpunkt
- planering och prioritering av kalkningsinsatser i länet.

Mot. 1989/90

Bo25

Utredningen om fiskprisregleringen och fiskeadministrationen (SOU 1989:56) föreslår att fiskeristyrelsens sex utredningskontor skall utgöra fiskeristyrelsens decentraliserade organisation. Ytterligare decentralisering skall kunna ske genom att vissa uppgifter överförs till kommunerna. Centern anser att ett ökat kommunalt ansvar för fritidsfisket förutsätter att det finns en väl fungerande länsanknuten statlig fiskeorganisation.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

1. att riksdagen avslår propositionen om en ny regional statlig förvaltning,
2. att riksdagen – därest yrkande I ej vinner riksdagens bifall – som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lantbruksnämnderna,
3. att riksdagen hos regeringen begär en utredning om den framtida trädgårdsrådgivningen i enlighet med vad som anförts i motionen,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att fiskefrågor av regional karaktär även fortsättningsvis skall handläggas på länsnivå.

Stockholm den 4 oktober 1989

Karl Erik Olsson (c)

Lennart Brunander (c)

Stina Gustavsson (c)

Marianne Jönsson (c)

Birgitta Hambraeus (c)

Karin Starrin (c)

Sven-Olof Petersson (c)

Göran Engström (c)